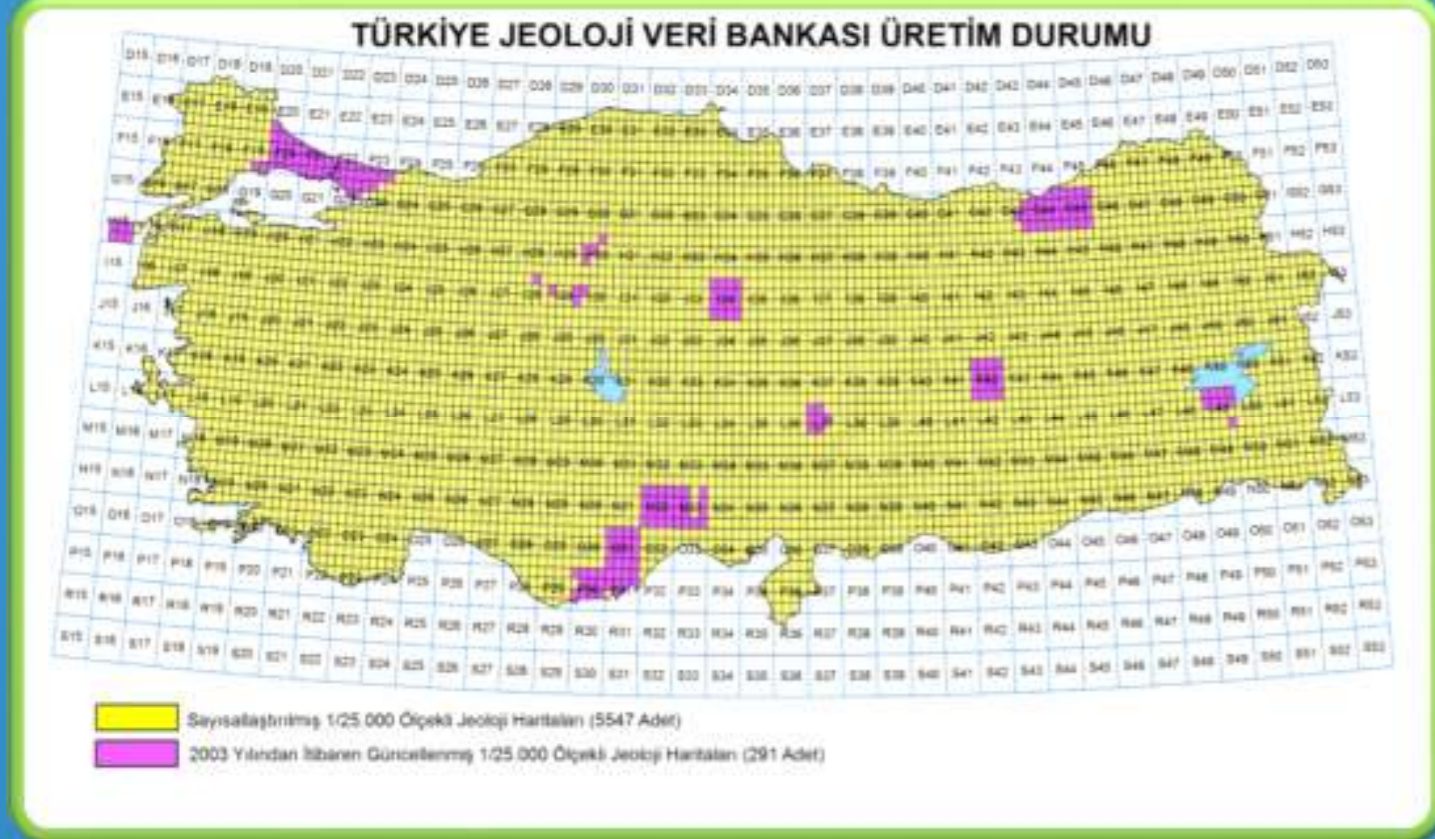

MTA'DA CBS ÇALIŞMALARI

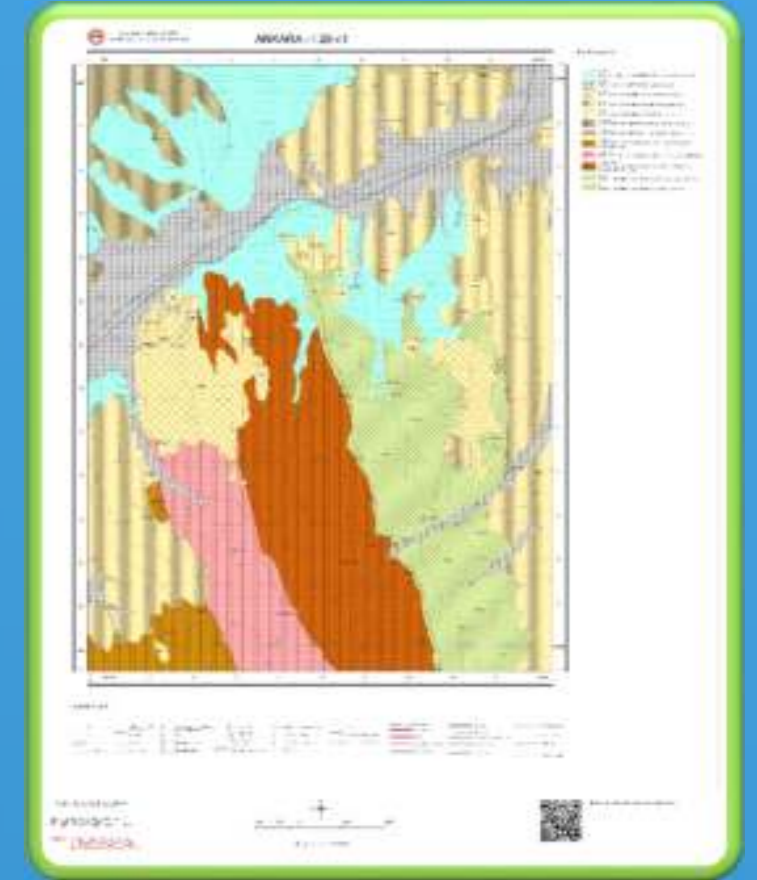
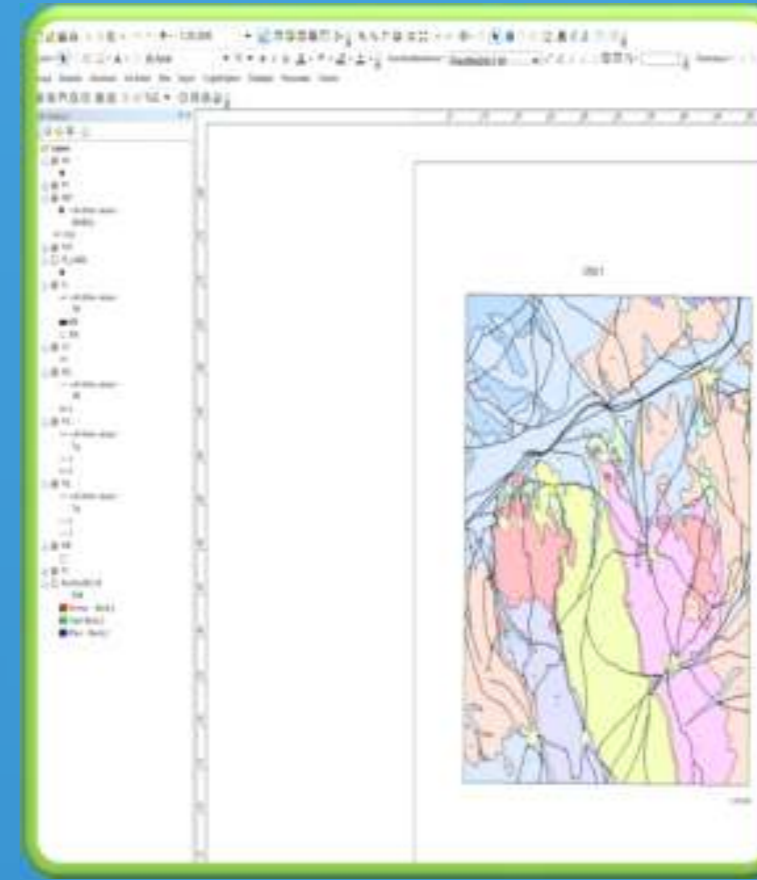
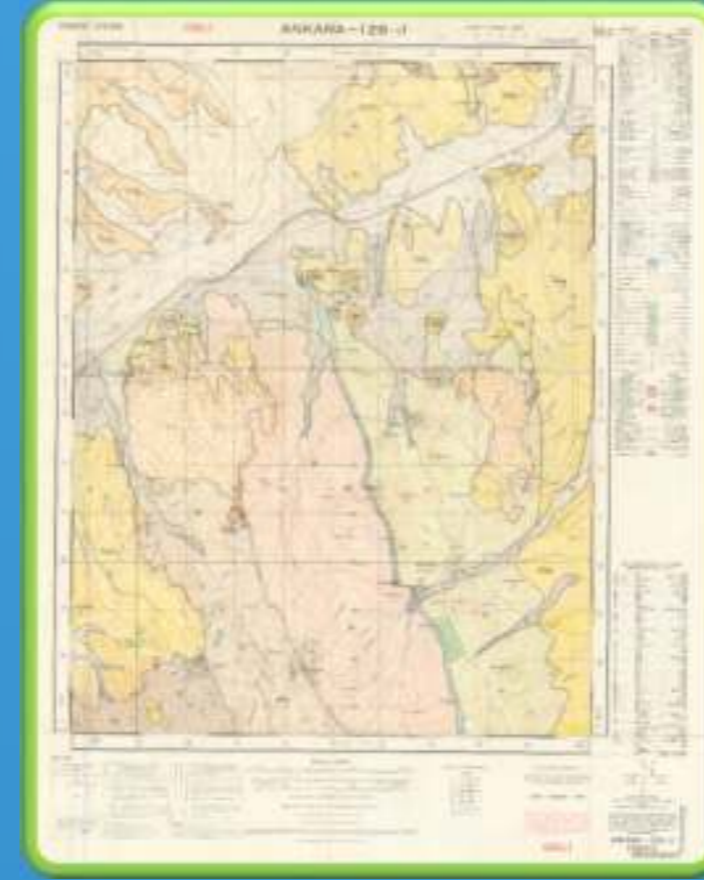
Bahar BENGÜ BEŞTER, Çağdaş GÜR, Sevilay TAN

- Coğrafi Bilgi Sistemleri Uygulamaları Birimi, Jeoloji Etütleri Dairesi, Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Koordinatörlüğü bünyesinde yer almaktadır. Birim, konusunda uzman jeoloji - maden mühendisleri ve teknik elemanlar ile MTA'nın diğer birimleri için gerekli olabilecek jeolojik veri ve haritaların sağlanmasında Kuruluşumuzun, "Yer bilimleri ve madencilik alanında arama, araştırma, analiz ve altyapı çalışmalarını yürüterek üretilen bilgiyi toplumun hizmetine sunmak, ülke refahına katkıda bulunmak" şeklindeki misyonuna hizmet eden çalışmalar yürütmektedir. Bununla birlikte Jeoloji Etütleri Dairesi'ne ve diğer dairelere hizmet içi eğitimlerle Coğrafi Bilgi Sistemleri ile ilgili bilgi birikimini aktarmaktadır. Coğrafi Bilgi Sistemleri alanında ülkemizde ilker arasında yer alan MTA, CBS Birimi aynı zamanda yaptığı çalışmalarla hem ulusal hem de uluslararası düzeyde çalışmalar sengilerken, JİCA ve TİKA gibi Kuruluşlarla yaptığı işbirliği ile üçüncü dünya ülkelerine eğitim desteğinde bulunmuştur.
- MTA'nın Coğrafi Bilgi Sistemleri çalışmaları, Kuruluşların kendi sorumluluğunda bulunan coğrafi verileri üretmek kullanıma açma düşüncesi içinde ortaya konulan, "MTA Jeoloji Bilgi Bankası" oluşturulması projesine 1995 yılında başlamış ve bu alanda Türkiye'deki ilk adımlardan biri olmuştur. CBS çalışmalarını yürüten birim, önce Jeoloji Etütleri Dairesi bünyesinde yer alan Veri Hazırlama, daha sonra Coğrafi Bilgi Sistemleri Birimi son olarak da 2000 yılında yine aynı Daire içerisinde, Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Koordinatörlüğü, Coğrafi Bilgi Sistemleri Uygulamaları Birimi'nin kurulması ile organizasyon şemasındaki bugünkü halini alarak ve daha planlı, hızlı ve yenilikçi çalışmalar ile yoluna devam etmektedir.
- CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri), coğrafi verilerin toplanması, bilgisayar ortamına aktarılması, depolanması, işlenmesi, modellenmesi, analiz edilmesi ve sunulması amacıyla bir araya getirilmiş donanım, yazılım, insan kaynaklarından oluşan ve kendine has metodolojisi olan yöntem olarak tanımlanır.

CBS yazılımları ile elde edilen veriler, sayısal ortama aktarılarak farklı amaçlar için yönetilebilir, analiz edilebilir ve güncellenebilir hale getirilmiştir.

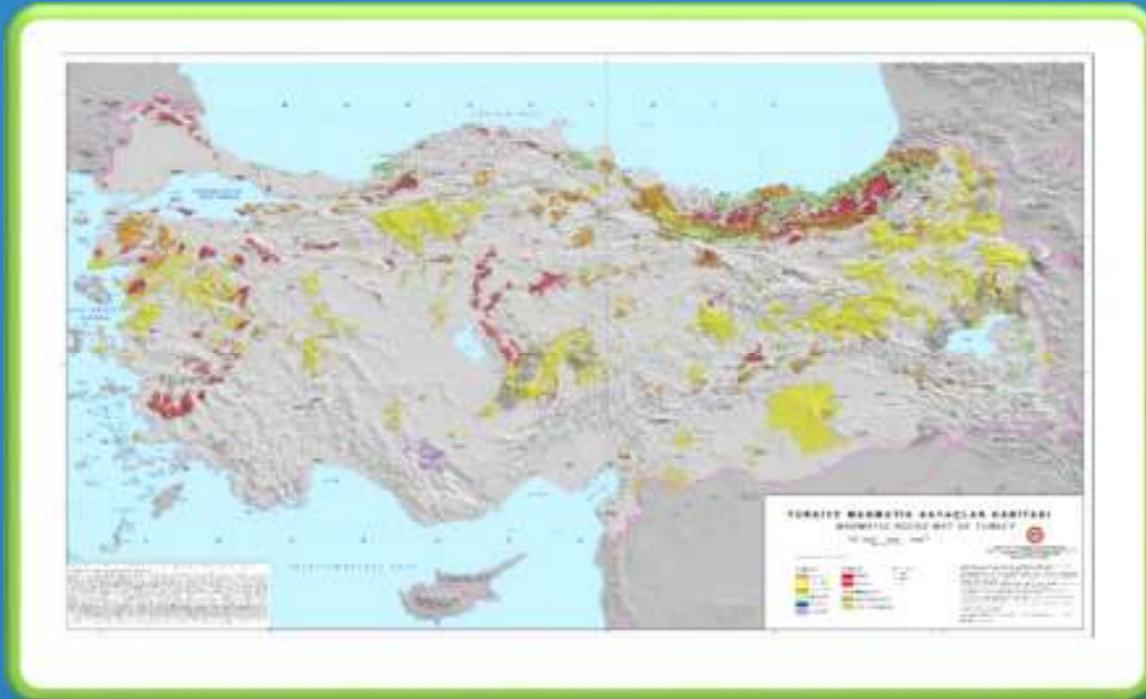

Tüm Türkiye'yi kapsayan 5547 adet 1/25.000 ölçekli jeoloji haritası veri tabanına aktarılmıştır. Aktarılan bu haritalar 1/100.000 ve 1/500.000 gibi farklı ölçekteki haritalar için altyapı ve temel oluşturmaktadır.

MTA Genel Müdürlüğünde CBS ortamında farklı ölçeklerde tematik haritalar sayısallaştırılarak basıma hazırlanmıştır;

MAGMATİZMA HARİTASI (1/1.250.000 ÖLÇEKLİ)

1/25.000 ölçekli jeoloji haritaları baz alınarak 1/250.000 ölçekli jeolojik magmatizma haritası üretilmiştir.

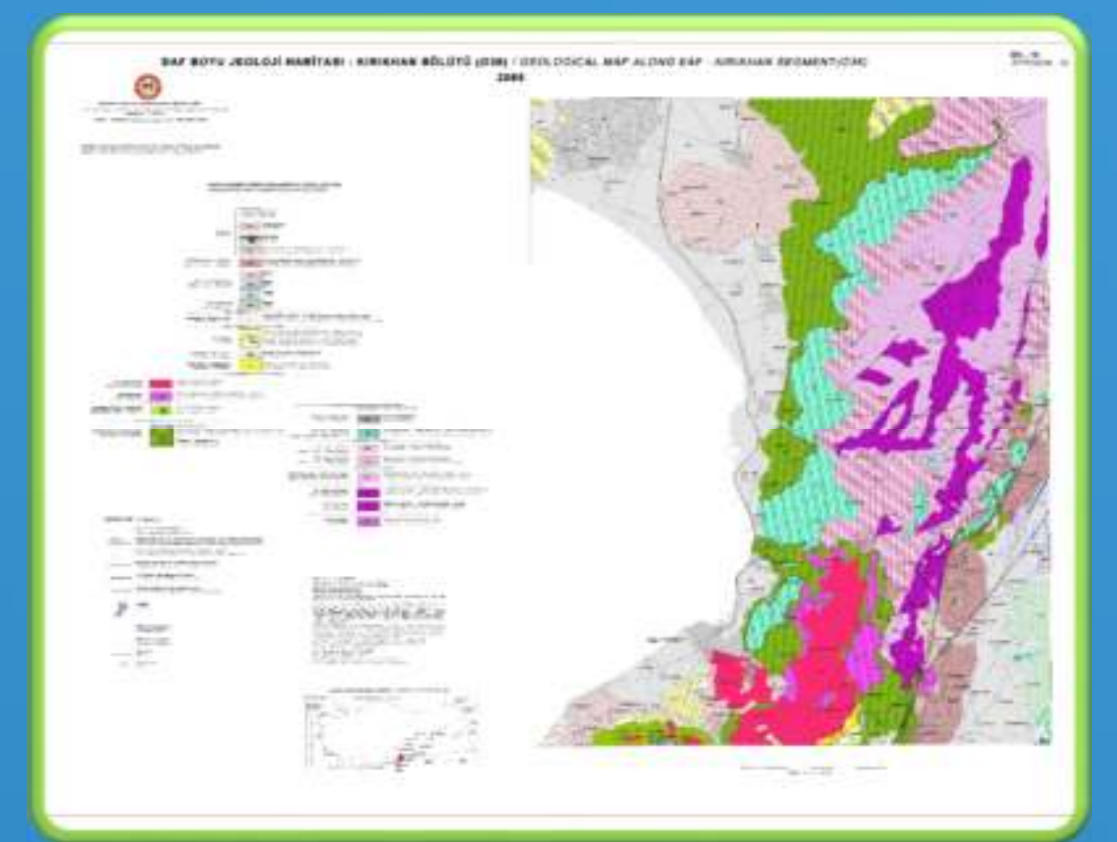
AÇINSAMA NİTELİKLİ JEOLJİ HARİTALARI

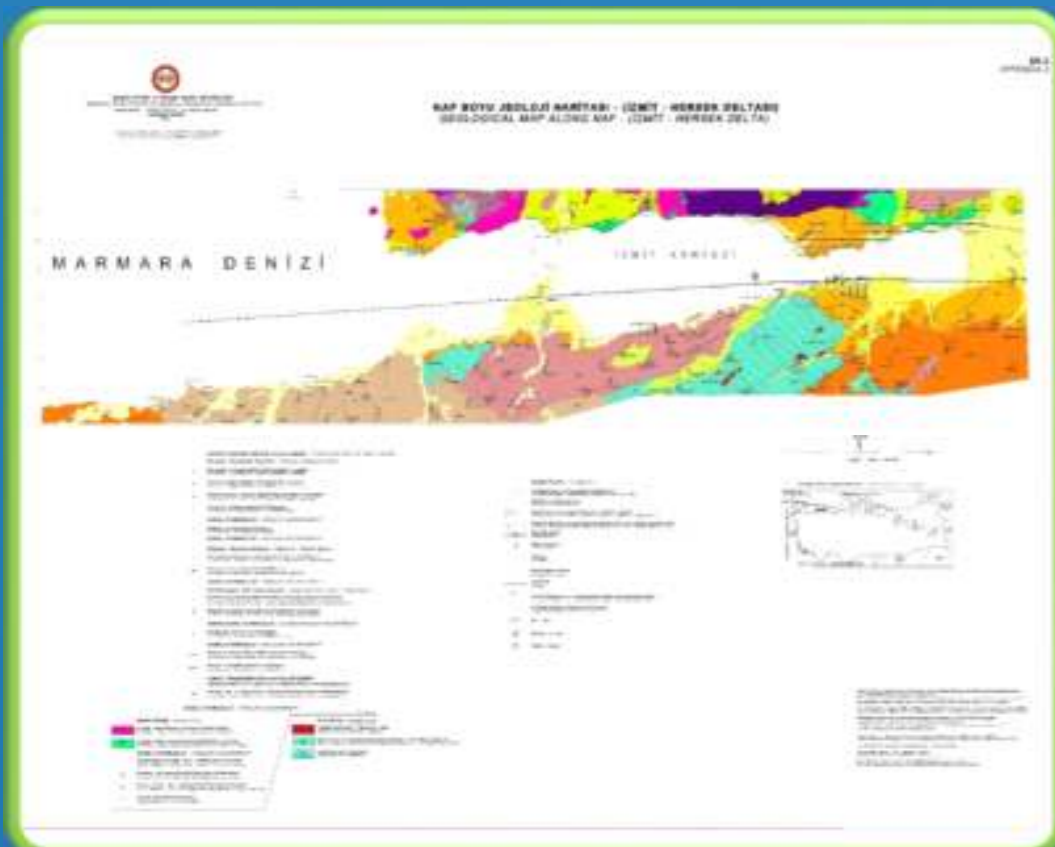
1/25.000 ölçekli jeoloji haritaları temel alınarak, 1/50.000, 1/100.000, 1/250.000 ölçekli açınma nitelikli jeolojik haritaları üretilmekte ve kitapçıkları ile birlikte basılmaktadır.

Doğu Anadolu fay hattı boyunca yaklaşık 20-50 km genişliğindeki alanı kapsayan bir zonun, 1/100.000 ölçekli jeolojik haritası oluşturulmuş ve DAF Atlası üretilmiştir.

DAF ATLASI HARİTA EKLERİ (1/100.000 ÖLÇEKLİ)

KAF ATLASI HARİTA EKLERİ (1/100.000 ÖLÇEKLİ)

Kurumumuz Kuzey Anadolu fayının geçtiği hattı çalışarak KAF Atlası'nı yayımlamıştır.

TÜRKİYE DIRİ FAY VERİ TABANI

2004 yılında Türkiye Diri Fay Haritası'nın Güncellenmesi ve Diri Fay Veri Tabanı Projesi başlatılmıştır. 2011 yılında tamamlanan proje kapsamında 1:25.000, 1:250.000 ve 1:1.250.000 ölçeklerinde hazırlanan Diri fay haritaları basılarak satışa sunulmuş ve Coğrafi Bilgi Sistemleri ortamına aktarılarak Diri Fay Veri Tabanı oluşturulmuştur.

TÜRKİYE OFİYOLİT ENVANTERİ HARİTASI (1/250.000 ÖLÇEKLİ)

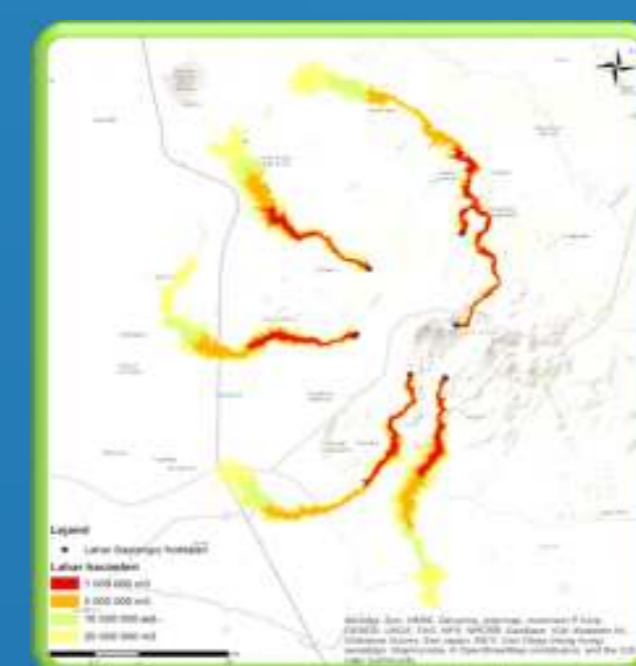
Ülkemizdeki ofiyolitlerin dağılımını ve özelliklerini tespit etmek, jeoloji ve maden yatakları araştırmalarında büyük faydalar sağlamaktadır. Bu nedenle Genel Müdürlüğümüz Türkiye Ofiyolit Envanteri çalışmasını gerçekleştirerek 1/1.250.000 ölçekli Türkiye Ofiyolit Haritasını hazırlamıştır.

TÜRKİYE HEYELAN VERİ TABANI

Kurumumuz doğal afetlerle mücadele kapsamında, afet öncesi hazırlık planlamalarında kullanılmak üzere «Türkiye Heyelan Envanteri» ni hazırlamıştır.

VOLKANİK TEHLİKE MODELİ

Volkanik aktivite sırasında ya da sonrasında gerçekleşebilecek lahar akışlarının, yani moloz/çamur selinin modellenmesi yapılmıştır.

MTA Yer Bilimleri Portalı, jeolojik verilerin görülebileceği açık kaynak kod ile oluşturulmuştur. Bu portala yerli ve yabancı çok sayıda kullanıcı erişim sağlamaktadır. Bu kapsamda: Türkiye Jeoloji Haritası, Türkiye Diri Fay Haritası, Faylar, Türkiye Heyelan Haritası, Türkiye Magmatizma Haritası, Gerçek Zamanlı Deprem Verisi (AFAD) kullanıcıya sunulmaktadır.

MTA Genel Müdürlüğü 2016 yılında 3 boyutlu sanal küre yazılımı satın almış ve tüm veri tabanlarını burada toplayarak kurum içinde sunmaya başlamıştır.

INSPIRE: Infrastructure for SPatial InfoRmation in Europe

Avrupa düzeyinde konumsal bilginin yönetiminde koordinasyonu sağlayacak, AB'ye bağlı bir girişim önemli bir ihtiyaç haline gelmiş, 2001 yılında Avrupa Komisyonu Çevre Genel Müdürlüğü'nün kontrolünde INSPIRE kurulmuştur. INSPIRE, AB'nin yasal bir girişimi olarak konumsal veri üretimi, veriye erişim ve kullanılması ile ilgili teknik standartlar, protokoller, kurumsal koordinasyon ve konumsal veri politikalarını belirleyerek, Avrupa KVA çalışmalarında yönlendirici bir rol almıştır. Lokal, bölgesel ve ulusal düzeylerde; çevresel, tarım, taşımacılık ve birçok sektörde Avrupa politikasını desteklemek için tutarlı, kaliteli ve paylaşılabılır bilgi sağlamayı amaçlamaktadır. Avrupa kurumları, üye ve aday devletlerde birçok katılımcı ile çalışmalar sürdürülmektedir. INSPIRE Direktifi, AB parlamentosu tarafından 14 Mart 2007 tarihinde kabul edilmiştir ve 15 Mayıs 2007'de yürürlüğe girmiştir.

TÜRKİYE ULUSAL COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ (TUCBS) ÇALIŞMALARI

TUCBS, Ulusal düzeyde teknolojik gelişmeler ve INSPIRE Direktifine uygun Coğrafi Bilgi Sistemi altyapısının kurulmasını (Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi-TUCBS) amaçlar. Coğrafi verilerin tüm kullanıcı kurumların ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde içerik standartlarının oluşturulmasını ve coğrafi veri değişim standartlarının belirlenmesini amaçlayan bir e-devlet projesi olarak başlamıştır.

Bu proje kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde CBS Genel Müdürlüğü kurulmuş ve/ulusal düzeydeki CBS ile ilgili çalışmaları yürütmek görevi bu kuruma verilmiştir.

Kurumuzda üretilen verilerin TUCBS standartlarına dönüşüm çalışması başlanmıştır.